

תשובון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון לעולים חדשים, רמה א–ב, 11284,
מועד חורף תשפ"הⁱ

פרק א – הבנה והבעה (50 נקודות)

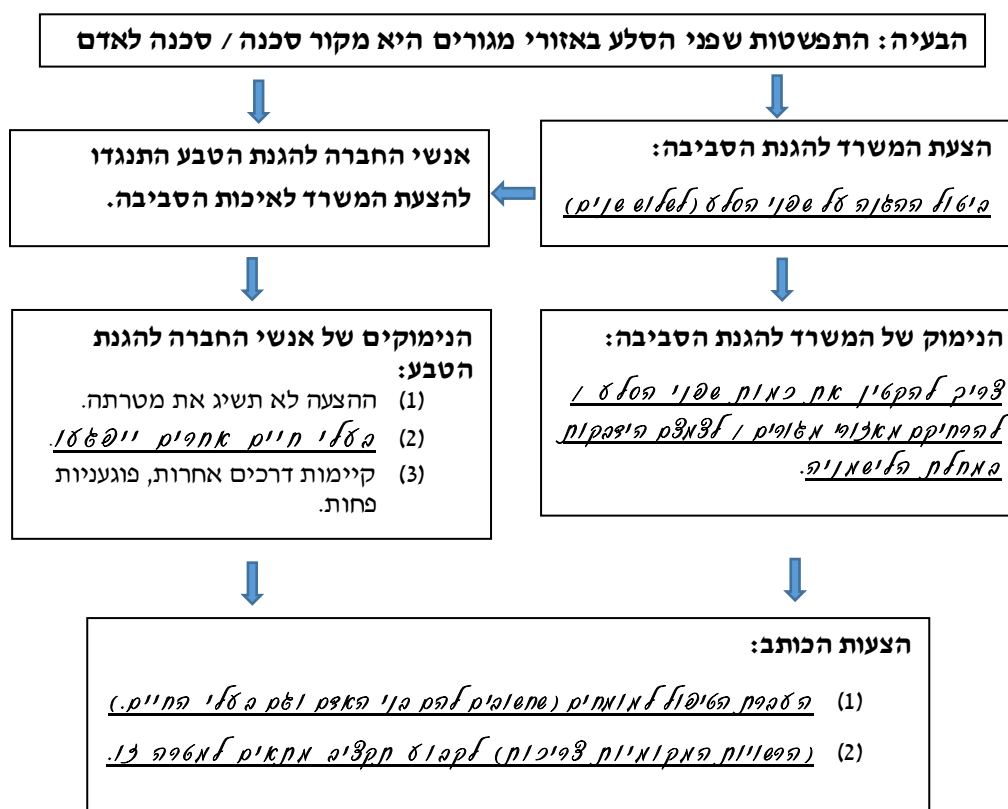
הבנת הנקרא (30 נקודות)

1.

- טפיל הלישמניה
- שפן הסלע
- יתוש / זבוב החול
- בני האדם

2. העברה למקומות רבים.

3.

4. א. רגישות – הרשויות צריכות להיות רגישות לשלומם של בעלי החיים ולפעול בדרך שלא
תזיק להם.

אחריות – הרשויות צריכות לפעול באחריות לשלומם של בני האדם. הן צריכות למנוע את הסכנה שבהתפשטות שפני הסלע ובהדבקת בני האדם בטפיל הלישמניה.
ב. "חשוב שניהול עניין שפני הסלע יהיה בידי מומחים שרוצים בטובת בני האדם וגם רגישים לצורכי בעלי החיים" (פסקה ו).

5. למתוח ביקורת על הארגונים ה"ירוקים" בנוגע לעמדתם להגן על חיות בר בכל מקרה.

6. לשלול את הטענה של המתנגדים בנוגע לכל פגיעה בבעלי חיים.

7. הוא תומך בניסויים בבעלי חיים כדי לקדם את הרפואה.

8. העדיף במקרה הזה את בני האדם על חיות הבר.

9. א. שתיים מן הדרכים האלה: לסתום את הרווחים בין הסלעים שבהם השפנים מתרבים / לחייב את הרשויות להכין תוכניות להרחקת השפנים / הרשויות צריכות לעסוק בהסברת הנושא / בהזהרת התושבים מפני עקיצות זבוב החול / להסביר איך עליהם להגן על עצמם.
ב. "חיי אדם לא חשובים יותר מחיי עכבר, שפן סלע או תנין, ולכן אסור לפגוע בהם".

סיכום ממצא (20 נקודות)

10. דוגמה לסקירה

מחלת הלישמניה היא מחלת עור קשה שנגרמת מטפיל שנמצא בגופו של שפן הסלע ועובר אל גוף האדם באמצעות עקיצת יתוש בשם "זבוב החול". הטפיל גורם לפצעים בעור, וגם לאחר ההחלמה עלולות להישאר צלקות. בשנים האחרונות ההתרחבות של שפני הסלע באזורי מגורים גורמת למחלה זאת להתפשט יותר ויותר (הופרט, 2018, אלדד, 2018).

כדי להילחם בהפצה של המחלה, קיימות כמה דרכים להקטנת מספר שפני הסלע ולהרחקתם. למשל באמצעות החוק – יש לבטל את ההגנה בחוק על שפני הסלע למשך שלוש שנים (הופרט, 2018, אלדד, 2018).

דרכים נוספות הן באחריות הרשויות המקומיות. צריך להכין תוכנית מסודרת להרחקת השפנים מהיישובים שבהם יש סכנה להידבק בלישמניה. לשם כך יש לקבוע תקציב ולהפקיד את הניהול בידי מומחים שדואגים לבני האדם וגם לבעלי החיים. בנוסף, על הרשויות לעסוק בהסברה בנושא הגנה עצמית מפני הידבקות (הופרט, 2018). בני האדם יכולים להגן על עצמם מפני עקיצות זבוב החול באמצעות שימוש בתכשירים דוחי יתושים והתקנת רשתות בחלונות בתיים (אלדד, 2018). כמו כן, מומלץ לסתום רווחים שבין הסלעים במסלעות שבאזורי המגורים (הופרט, 2018).

ביבליוגרפיה:

1. אלדד, א' (2018). "הגיע הזמן שהארגונים הירוקים יחשבו גם על חיי אדם". אתר מעריב.
2. הופרט, מ' (2018). "התמודדות עם שפני הסלע: בין רגישות לאחריות". אתר דבר.

פרק ב – תחביר ומילות היחס (20 נקודות)

11. צמצמו שטחי טבע פתוחים והרחיבו את הבנייה, ובעקבות זאת אנשים פוגשים יותר חיות בר באזור המגורים שלהם.

12. א. I. פינת החי החדשה.

II. עקרונות מרכזיים
ערים עתיקות

ב. שיבוש (1) מבית שלכם התיקון מהבית שלכם / מן הבית שלכם
שיבוש (2) מכנסיים ארוכות התיקון מכנסיים ארוכים
שיבוש (3) בורות פתוחות התיקון בורות פתוחים

13.

א. אם בעלי החיים חשובים לכם, התנדבו לחברה להגנת הטבע.
ב. אנשים שנמנעים מאכילת בשר ומוצרים מן החי נקראים טבעונים. / אנשים שנקראים טבעונים נמנעים מאכילת בשר ומוצרים מן החי.

14.

כדי
כאשר
מפני ש
למרות
אבל

15.

א. באמצעותן
אצלם
ממנה
בלעדיהם

א. מפני
על
ב
ל

חלק I: שאלת חובה – שם המספר (6 נקודות)

16.

- (1) אלפיים ושלוש עשרה
בשלושה
- (2) ארבע
עשרים וחמישה
- (3) חמישה
שמונת

חלק II: שאלות בחירה – הפעל, השם ומילות היחס (24 נקודות)

17.

- א. (1) מופיעים
(2) הופעה
- ב. (1) רצה
(2) ריצה
- ג. (1) שוחחו
(2) שיחה
- ד. (1) נהנים
(2) הנאה
- ה. (1) פחדו
(2) פחד
- ו. (1) יתקינו
(2) התקנה

18.

- א. לשאוף
- ב. להכין
- ג. לפגוע
- ד. לכסות
- ה. לחמם
- ו. לכוון

19.

- א. הודיעו
פועלת
מונעת
- ב. לקדם
לשתף
למצוא

20.

- א. I. יומנאי
II. יומן, בעל מקצוע
III. משרד – מקום ; בנאי – בעל מקצוע
- ב. I. דיכאון
II. עיתון – כתב עת, עכברון – הקטנה

21. א.

שורש ומשקל	בסיס וצורן סופי
מקום	לאומית
טיול	מדברי
הליכה	סרטון

ב. I. מקום – מקומות / טיול – שם פעולה (בניין פיעל) / הליכה – שם פעולה (בניין

קל)

II. בשאלה זו יש לבחור שם אחד שדרך התצורה שלו היא בסיס וצורן סופי ולכתוב את משמעות הצורן הסופי.

לאומית – שם תואר (בנקבה) / מדברי – שם תואר / סרטון – הקטנה

ⁱ ההצעה הזאת לפתרון בחינת הבגרות בעברית היא דוגמה, אך היא אינה ממצה. במהלך הבדיקה ייתכן שייעשו שינויים ו/או הרחבות באפשרויות התשובה שמעריכי הבחינה יקבלו. אם יתברר שנפלה טעות בהצעת הפתרון, תפורסם בתוך זמן סביר הצעה מתוקנת, והצעת הפתרון המתוקנת תהיה המחייבת.